

Prisimenant
Profesorių habilituotą daktarą
Povilą Čibirą

1913 06 30 – 2003 03 17

Pacientas- reiškia kenčiantis.

*Todėl į kiekvieną besikreipiantį gydytojas privalo žiūrėti
kaip į reikalingą pagalbą ir užuojautą.*

Medikas turi būti ir sociologas, ir psichologas, ir psichoterapeutas.

P. Čibiras

Curriculum Vitae

Gimė 1913 m. birželio 30 d. Ignalinos rajone, Čeikiškės kaime.

Mokėsi Švenčionių, vėliau Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijose.

1931-1937 m. studijavo mediciną Vilniaus Stepono Batoro universitete.

1937 m. išrinktas Propedeutikos katedros vyr.asistentu Vilniaus lietuvių ligoninėje pas žymų terapeutą V. Legeiką.

1938 m. – Vilniaus Šv. Jokūbo ligoninės gydytojas-stažuotojas. Dirbo terapeutu, neurologu, anesteziologu. P.Čibiras buvo plataus profilio vidaus ligų specialistas, tačiau labiausiai domėjosi labai paplitusiomis infekcinėmis ligomis.

1941 m. pradėjo dirbti Sveikatos apsaugos liaudies komisariato vyr. epidemiologu.

1943 m., uždarius Vilniaus universitetą, persikėlė į Trakus. Dirbo vidaus bei infekcinių ligų skyriaus vedėju, pats atlikdavo daugelį laboratorinių tyrimų.

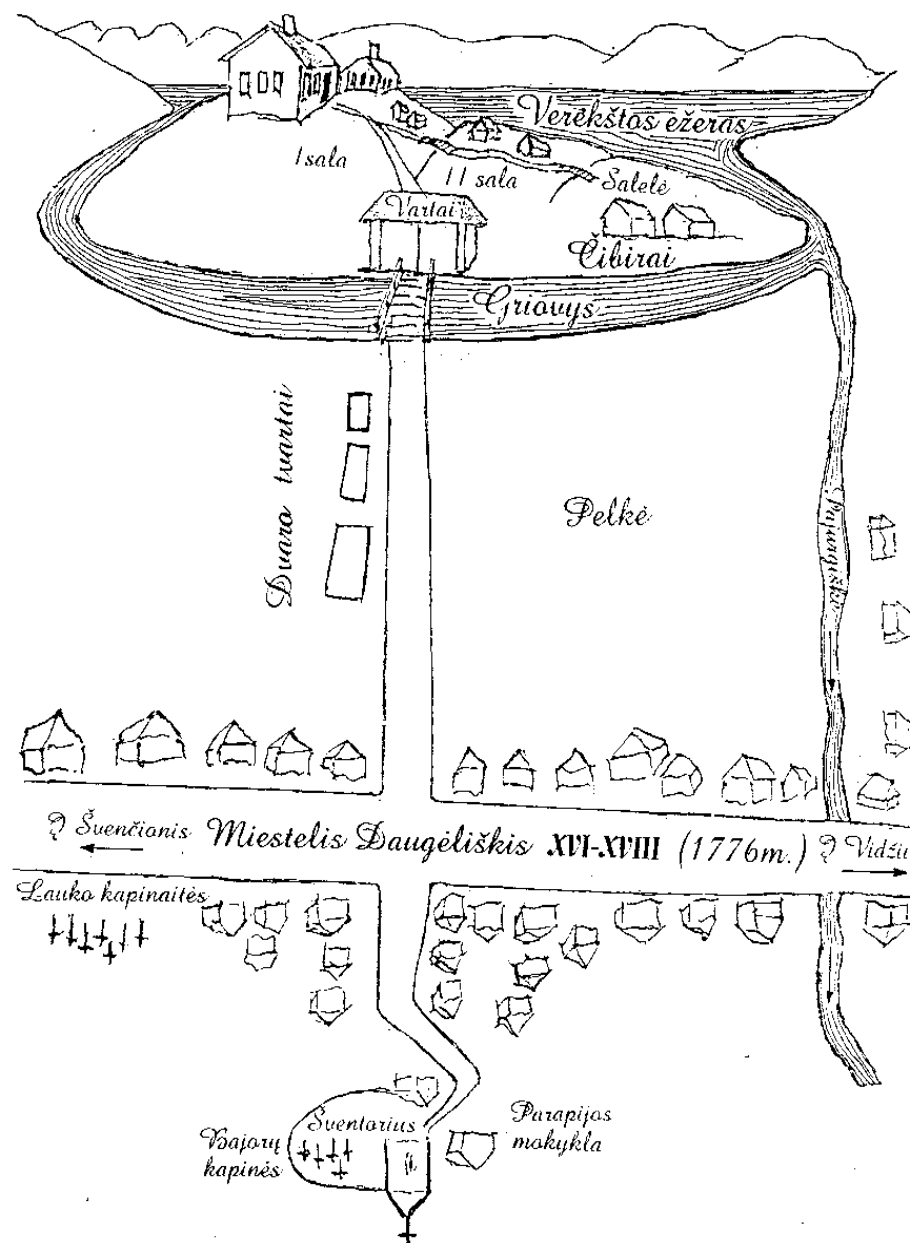
1944 m., baigiantis karui, buvo pakviestas į Vilniaus universiteto Fakultetinės terapijos katedrą skaityti infekcinių ligų kurso.

1947 m. paskirtas Infekcinių ligų katedros vedėju ir šias pareigas ėjo iki 1988 m.

Iki 1993 m. dirbo katedros profesoriumi.

Nusipelnęs gydytojas-infektologas, mokslininkas, visuomenės veikėjas mirė 2003 m. kovo 17 d.

“Kitas daugėliškietis mano vietoje pasakytų – ir reikėjo man drąsos gimti Pirmojo pasaulinio karo išvakarėse. Aš turėjau išdrįsti, nes atėjo mano eilė, iki manęs jau buvo gimę keturi broliai ir dvi seserys, labai tvarkingai kas dveji metai. Turėjau laikytis tvarkos, manau, nieko nebūčiau laimėjęs praleidęs savo eilę.”

Šiek tiek ir apie save, ką esu paveldėjęs ir gavęs iš tėvų, iš kokio molio esu.
Kaip prisimenu abu Tėvai mane to paties mokė

*Iš Tėvo aš gavau panašų stotą,
Rimtam gyvenimui stiprias vadžias.*

Tėvas Prancisius sakydavo: “Jei tavi
prašaa žmaagus, neatsakyk, pagelbėk kiek
gali”.

*Iš motinėlės – jautrų, miklų protą,
Ir suvokiau jos sielos buvusias kančias.*

Mama dar pridėdavo: “Kai žmaagus
prašaa gydytajaa pagelbaas, tai anas tiki,
kad tu geras gydytaajas ir gali su Dievaa
pagalbu jam padėti”.

1931 m., sėkmingai baigus Vilniaus gimnaziją, reikėjo apsispręsti, kur ir ką studijuoti?

“Jaunuolis turėjo pats orientuotis ir spręsti pagal savo gabumus ir norus, dažnai pagal galimybes ir pripuolamas aplinkybes. Kas gali teisingai numatyti tinkamą profesiją? Nei tėvai, nei pedagogai.

Stoti į Varšuvos ar Lvovo politechnikos institutus atrodė per daug rizikinga ir netikra. Be to, anų laikų sąlygomis, baigęs technikos mokslus, savo krašte negautum nei valdiško, nei privataus darbo.

Visus abiturientus žavėjo medicina – ne tik gydytojo baltas chalatas, bet ir pati kaip labai prestižinė, deficitinė laisvoji profesija.

Turėjome gyvų pavyzdžių, kai lietuviai gydytojai, nusipelnę didelę liaudies pagarbą, buvo kartu dideli visuomenininkai, net politiniai veikėjai ir mokslininkai, kaip antai mūsų Vilniaus gimnazijoje dr. Jonas Basanavičius, Danielius Alseika, Andrius Domaševičius, ir Švenčionyse Aleksandras Rymas.

Gydytojo profesija man atrodė kilni ir laikiau didele laime juo būti Vilniaus krašte, ne kur kitur.

Mano tėvai lengvai atsiduso, nes, jų nuomone, daktaras – ne blogiau kaip kunigas, o dar ligoje svarbi savojo pagalba.

Pirmieji žingsniai gydytojo praktikoje

“Sunku nupasakoti tuos jausmus, kai po šešerių su puse metų studijų jau turi rankoje “karštą” gydytojo diplomą ir jau gali žengti į savarankišką darbą. <...> turi daug teorijos žinių ir esi matęs visokių ligonių.

Jauti, kad dar trūksta žinių ir patirties, kaip išvengti šiurkščių klaidų, kaip nepažeisti gydytojo etikos, moralės ir deontologijos kanonų. <...> Jie neapibrėžti jokiais matematiniais nei laboratoriniais rodikliais ir suvokiami ne tiek protu, kiek sąžine, kaip teisinės moralės normos.

Iš gydytojo reikalaujama ligonio gerovę laikyti aukščiausiu įstatymu, pirmiausia – nekenkti ligoniui. O kaip nelengva šių reikalavimų laikytis!

Nepakenksi tada, kai laiku ir teisingai nustatysi ligos diagnozę ir tinkamai gydysi.

Gydytojui būtina sekti mokslo pažangą visą gyvenimą.

Medicina ne tik mokslas, bet ir menas, ypač psichoterapija. Jos gydomąja galia gali sėkmingai naudotis tik turintis gerą vardą ir didelį ligonių pasitikėjimą gydytojas”.

Su šiomis mintimis ir abejonėmis pradėjau naują darbo etapą – gydytojo privalomąją metų stažuotę.

P.Čibiras

Prof. Povilo Čibiro mokslinė veikla

- Povilo Čibiro mokslinė veikla prasidėjo vidurių šiltinės tyrimais.
- 1954 m. apgynė med. m. kandidato disertaciją tema “*Vidurių šiltinės ir paratifo klinikinės eigos ypatumai Vilniaus mieste (1948-1952)*”
- 1958 m. - suteiktas docento vardas.
- 1968 m. už vadovėlį *Infekcinės ligos* (1966) pripažintas medicinos daktaro laipsnis.
- 1970 m. – suteiktas profesoriaus vardas.
- Parengė ir išleido monografijas “*Gripas*” (1958), “*Toksoplazmozė*” (1962), “*Žarnyno infekcinės ligos*” (1974),
- Parengė ir išleido pirmą lietuvišką vadovėlį aukštajai mokyklai “***Infekcinės ligos***” (1966), antras papildytas leidimas 1978 m., trečias su bendraautorium J. Ūsaičiu 1989 m. Parašė vadovėlių “*Vaikų ligos*” (1962), “*Ligonų slaugymas*” (1966), “*Klinikinė gastroenterologija*” (1979) skyrius. Vienas ar su bendraautoriais parengė mokymo ir metodinių leidinių. Paskelbė per 100 straipsnių moksliniuose žurnaluose, konferencijų darbuose, enciklopedijose..
- P.Čibiras pateikė 3 racionalizacinius pasiūlymus, kurių vienas – **skubi meningokokinės infekcijos diagnostika storo kraujo lašo metodu** – įdiegtas sąjunginiu mastu.
- Profesoriaus mokslinė veikla buvo įvairialypė ir pasižymėjo praktiškumu bei patikimumu.
- Jam vadovaujant apgintos 3 medicinos kandidato disertacijos.
- Profesorius buvo neetatinis SAM vyr. infekcionistas.
- Dvidešimt metų vadovavo Lietuvos ir Vilniaus m. infektologų draugijoms, buvo daugelio komisijų, specializuotų medicinos tarybų narys.
- 1966 m. jam suteiktas Lietuvos Nusipelnusio gydytojo vardas.
- Nepriklausomybės metais apdovanotas Karaliaus Mindaugo atminimo medaliu.

“Mama, aš atkeršysiu difterijai...”

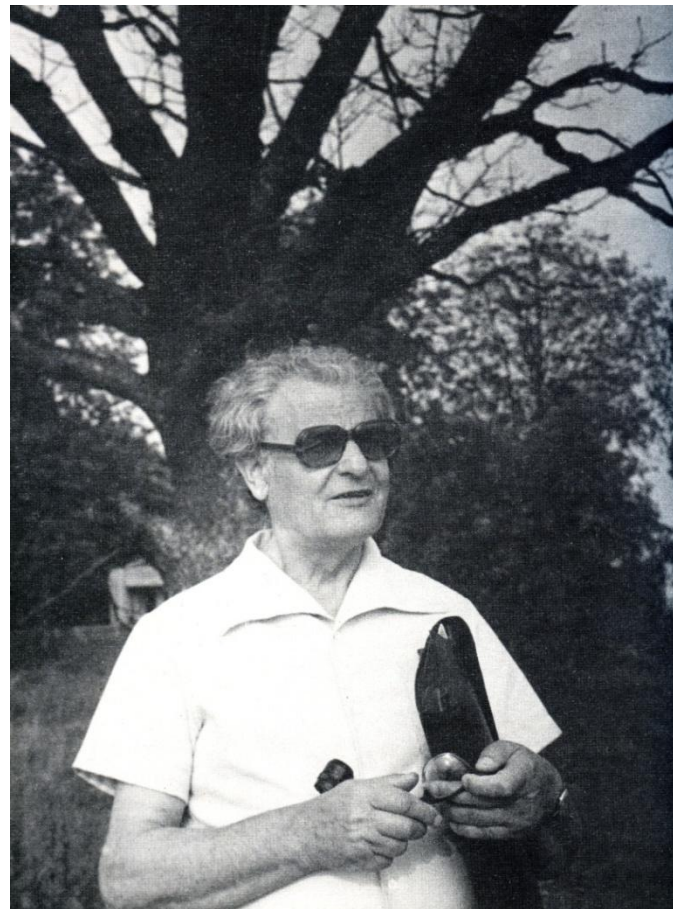
Šį, mamai išsakytą priesaką, už brolio ir pusbrolio mirtis profesorius įvykdė pasukdamas gydytojo-infektologo keliu: ieškodamas, diegdamas ir taikydamas naujausius mokslo laimėjimus infekcinių ligų diagnostikai ir gydymui taikyti.

BRANGI ESI TU, ALMA MATER!

Skiriu Vilniaus universiteto

Medicinos fakulteto 200 metų sukakčiai

Kaip tu didingai man tada atrodei,
Kai pirmą kartą iš Skargos kiemo nedrąsiai
Kolonų aulos sunkias duris pravėriau
Ir po aukštaisiais josios skliautais
Toli, toli, lyg sapno glūdumoj,
Mačiau sunkiai pasiekiamas viršūnes.
Po šešerių sunkoko darbo metų
Į jas gerokai palypėjęs,
Toj pačioj auļoj iškilmingai tarp gėlių,
Akivaizdoj gausių draugų ir giminių,
Plačios visuomenės garbių atstovų
Kilnius Hipokrato žodžius kartoju,
Prisiekdamas viešai ligonio labui
Žengt šiuo sunkiu keliu toliau.

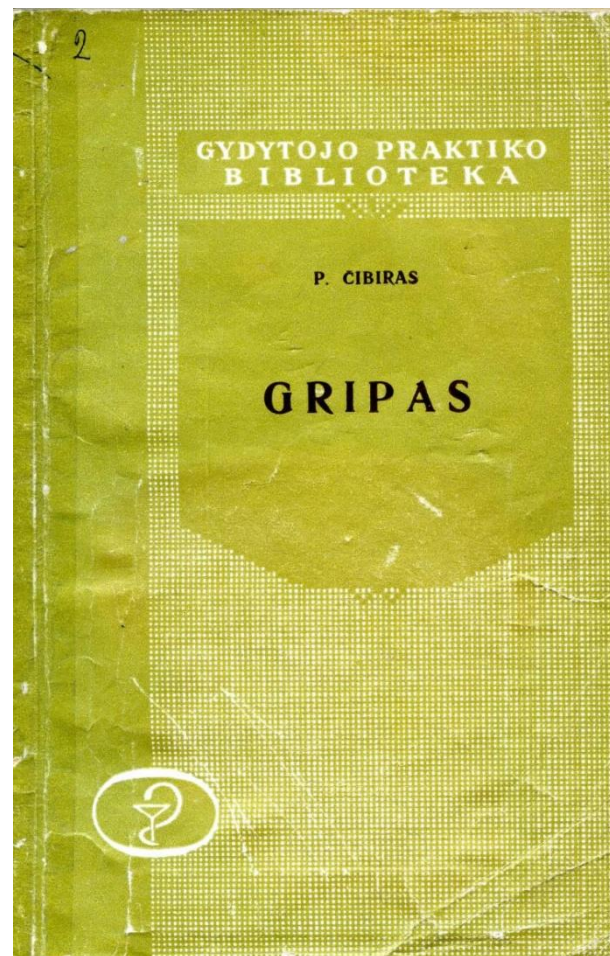
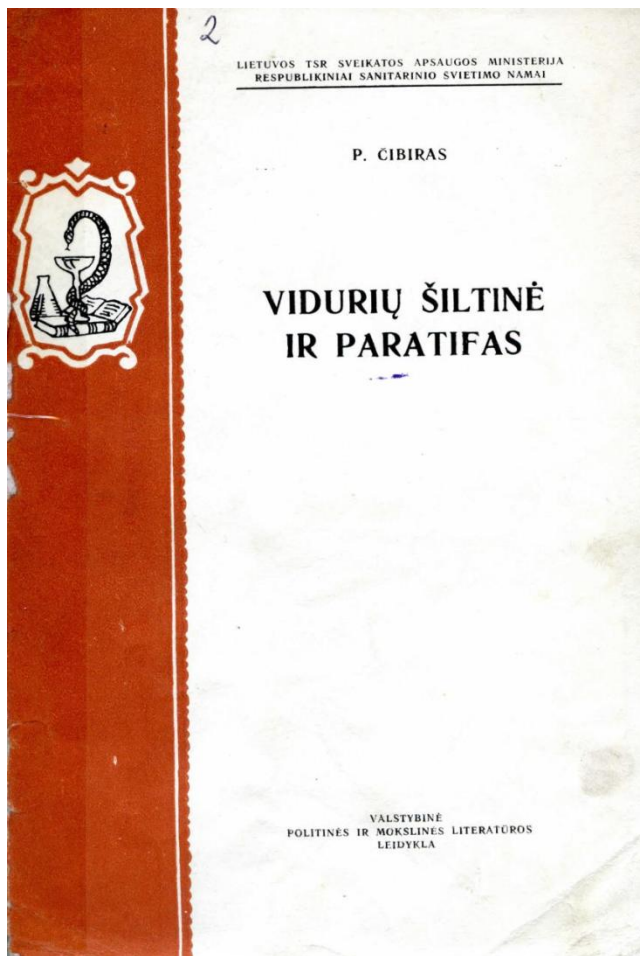

Gerą vardą lengva prarasti ir sunku atgauti. Todėl didžiausią dėmesį skyriau tikram ligoniui. Gydytojo darbas įvairus ir daugiašakis, panašiai įdomus į žemdirbio darbą.

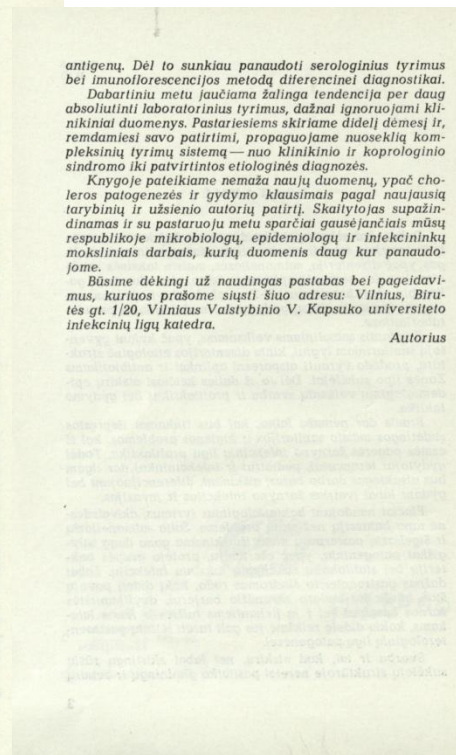
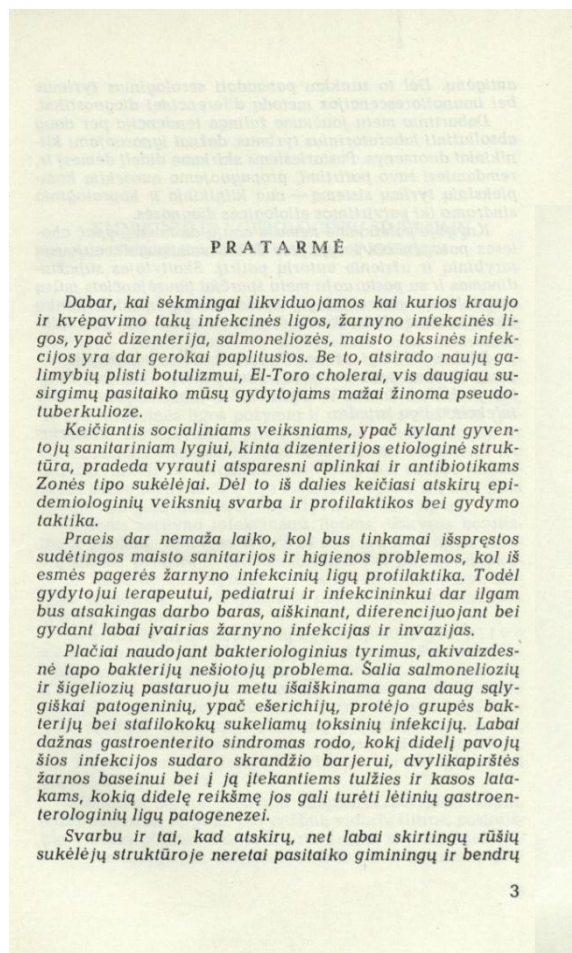
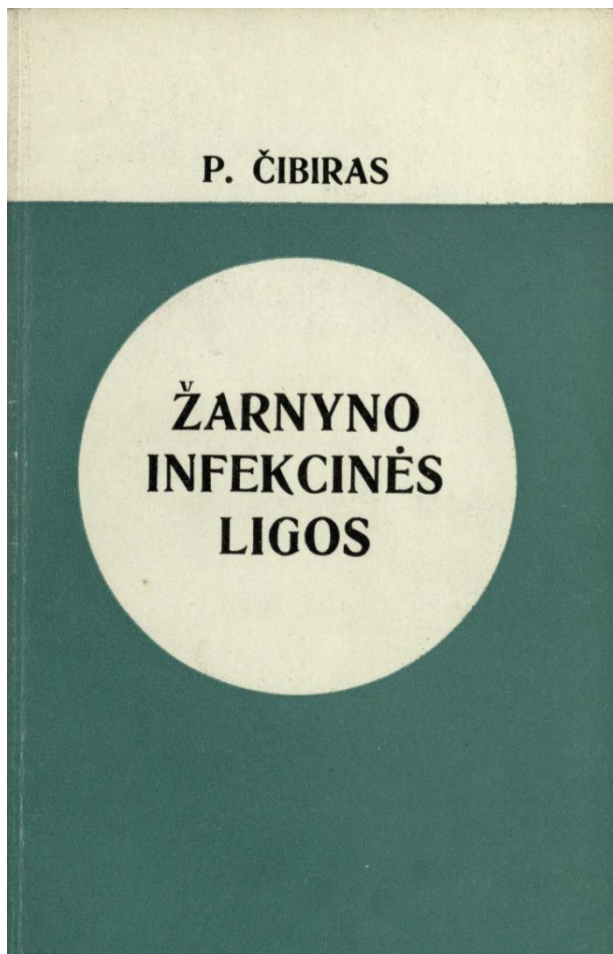
Buvau laimingas, kad nepaisant pasitaikiusių nepagydomų invalidų ir mirties atvejų, išvengiau klaidų ir neteko nusivilti medicina. Ji man teikė daug mokslinių ieškojimų, idėjų ir atradimo džiaugsmo. Kai negalėdavau pagydyti, stengdavausi nepakenkti ligoniui. Hipokrato priesakas – pirmiausia nekenkti (Primum non nocere) man buvo šventas.

P.Čibiras

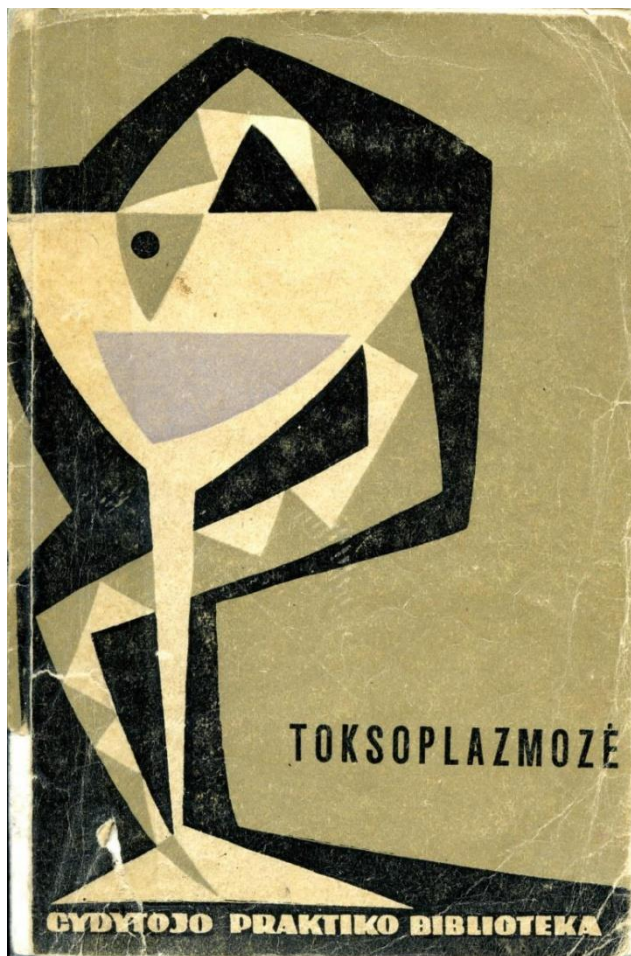
Svarbiausios publikacijos

Svarbiausios publikacijos

Svarbiausios publikacijos

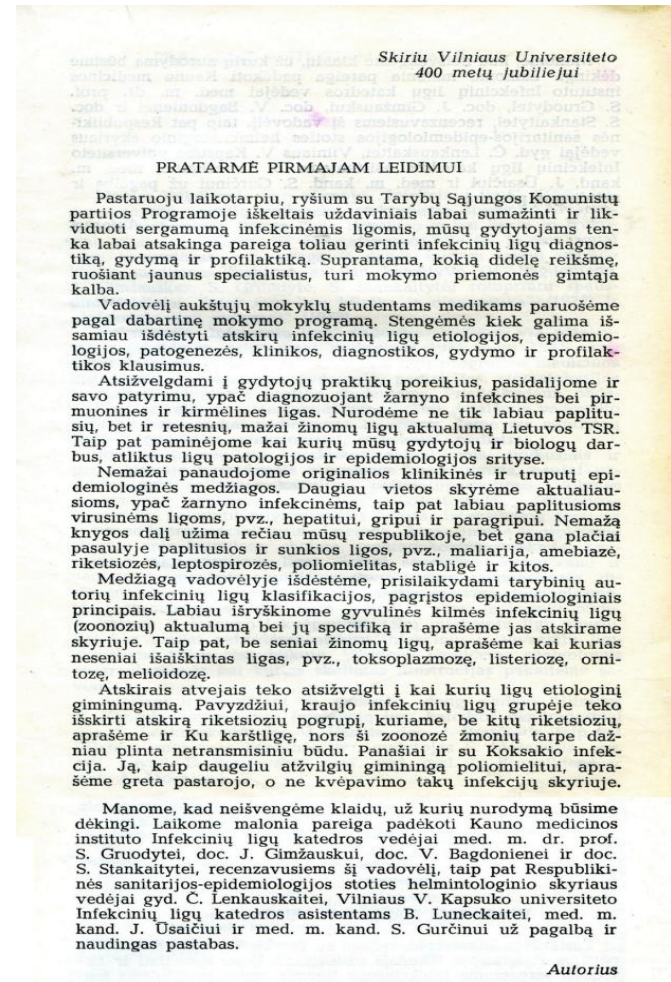
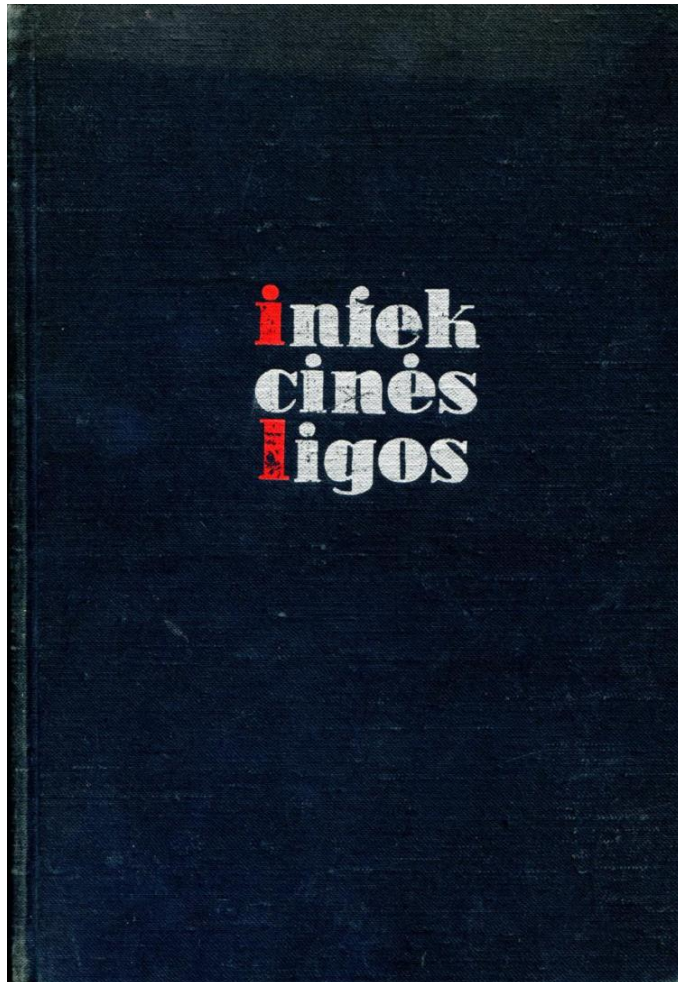

Vadovėlis “Infekcinės ligos”

1966 m. - pirmas leidimas

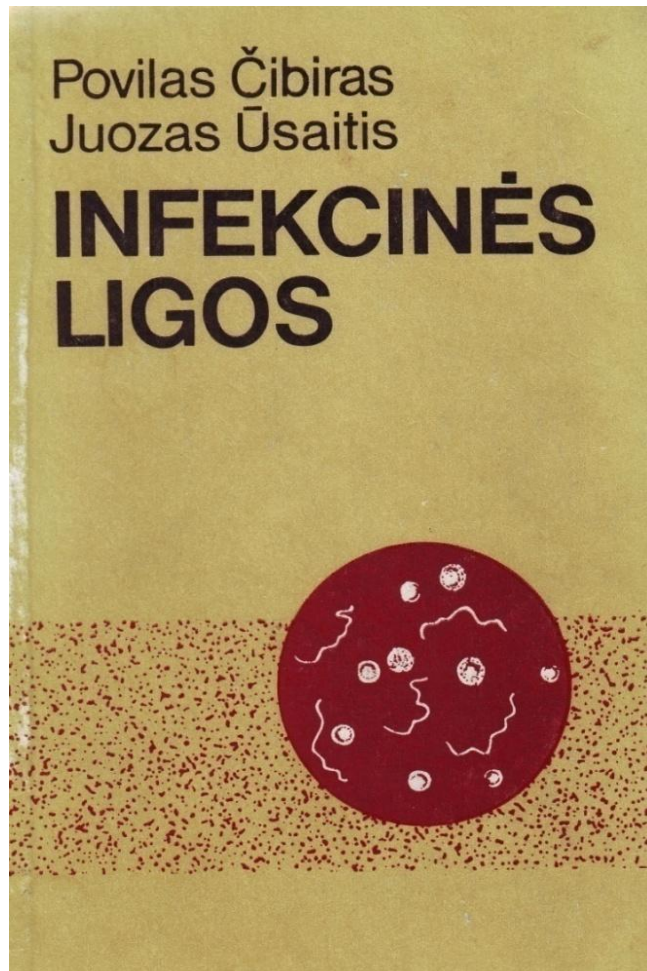
1978 m. - antras leidimas

1989 m. – trečias - su bendraautoriumi Juozu Ūsaičiu

Šimtmečio Knyga –

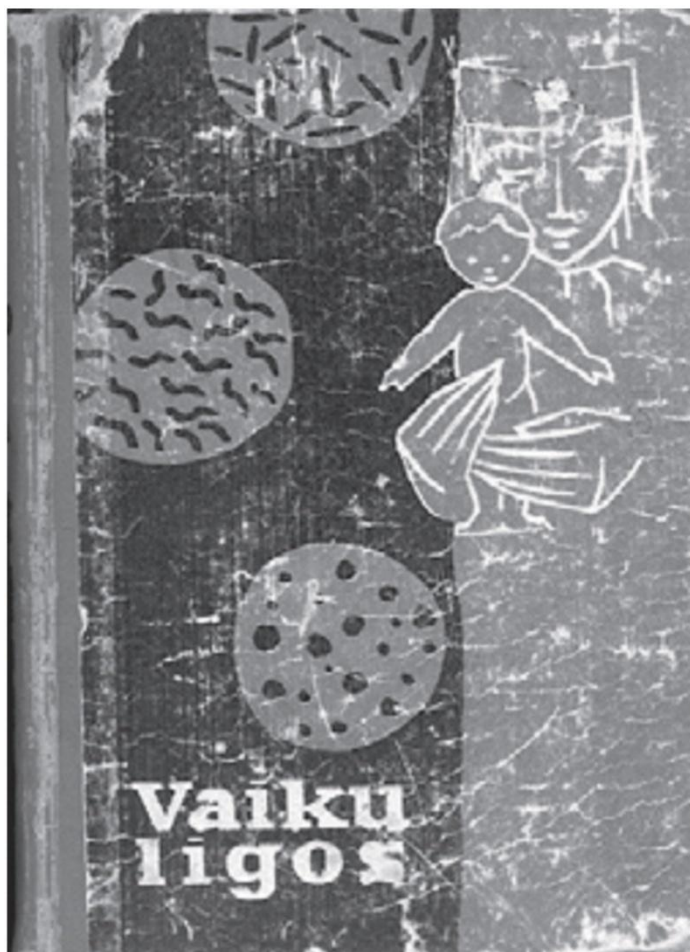
1989 m. studentų nominuota, kaip populiariausia ir suprantamiausia

Rašydami knygą, prisilaikėme naujų bakteriologinių, laboratorinių nomenklatūrų, klasifikacijų bei tarptautinės (SI) sistemos reikalavimų. Metodiniu pagrindu laikėme TSRS sveikatos apsaugos ministerijos infekcinių ligų programą medicinos institutų gydamosios, pediatrijos, sanitarijos-higienos ir stomatologijos fakultetų studentams.

(Iš Pratarmės)

Vadovėliai parengti su bendraautoriais

Vaikų ligos : Vadovėlis aukšt. Med. Specialybės m-kloms / P. Baublys, P. Čibiras, L. Steponaitienė, J. Usonytė. – V. : Valst. Polit. Ir moksl. Lit. L-kla, 1962. – 435 p. : iliustr.

Ligonų slaugymas : Vadovėlis resp. Vid. Medicinos m-klų moksleiviams / V. Čapkevičius, P. Čygaitė, V. Jonaitis ir kt. – V. : Mintis, 1967. – 260 p. : iliustr.

Ligonų slaugymas : Vadovėlis LTSR medicinos m-kloms / - V. Čapkevičius, P. Čygaitė, V. Jonaitis ir kt. – V. : Mokslas, 1977. – 136 p. : iliustr.

Klinikinė gastroenterologija. – V. : Mokslas, 1979. -212 p. : iliustr.

Infekcinių ligų katedros kolektyvas. Apie 1948 m.

I, RAJONINE, GYDYTOJŲ KONFERENCIJA, ...

Povilas Čibiras, Ludmila Steponaitienė, Juozas Ūsaitis

Jungtinės Infekcinių ligų ir Vaikų ligų katedros kolektyvas (1956-1966)

Pirmoje eilėje: Liudmila Steponaitienė, Povilas Čibiras, Bronė Luneckaitė, Janina Usonytė, Petras baublys; antroje eilėje: Raimondas Lučinskas, Juozas Ūsaitis, Petras Kaltenis, Pranas Šimulis, Stasys Gurčinas, Algimantas Raugalė

Po talkos 1977 m.

Ketvirtas iš kairės prof. P.Čibiras

P. Čibiras

Daug statos! naujų plėninių

Talp pat naujoje sodyboje pirmą
visko reikėtų įsiksti šulinį. Jeigu pasi-
rodytų, kad ten visai negalima rasti
vandens, tai geriau visai atsisakyti nuo
tos vietos sodybai ir pasileiskit kitos

Par pirmosuosius dvejus metus po paskirtojo vienašėdžia, geriau yra nedalyti gauto sklypo į bet kokius nuolatinius laukelius. Nes pradžioje žemė esti labai nevienodai išdirbta, o dažnai fabrikai.

Daug statos! naujų plėninių

"Ūkininke" 1938-1939 m. gydytojas Povilas Čibiras spaudai pateikė 38 publikacijas įvairiais sveikatos ir higienos klausimais

6

ŪKININKAS

SVEIKATA UŽ AUKSĄ BRANGESNĖ

Dienos paskirtos kovai su džiūva

Nuo balandžio 14 iki 30 dienos yra laikas, paskirtas organizuoti kovai su džiūva. Ryšium su tuo Lenkų Prietuberkuliozės Sąjunga, kurį sudaro vyriausioji komiteta kovai su džiūva, išleido atsilaukiamą į visuomenę, pranešimą, kad visose Lenkijoje yra apie 700.000 žmonių, sergančių džiūva ir apie 70.000 kasmet miršta džiūva. Tik pagelkime, kokia tai žmonių daugybė žūsta kasmet, tai lyg dideliais kare kasmet miršta 200-300 žmonių! O Vilniaus krašte (be Lydos ir Gardino apskrity) pagal Prietuberkuliozės Sąjungos 1926 metų apskaičiavimus 1.005.565 gyventojų buvo apie 28.200 asikų džiūvinkų ir 2.825 mirė. Jaučiama, kad kaime pasakutiniu metu džiūvinkai skaudėsi dar padidėjęs. Ir galima ramiu žiūrėti į tokią liūdną mūsų kaimo sveikatos būklę? Pagal apytikrų apskaičiavimus nuolat serga džiūva apie 10-15 tūkstančių mūsų tautiečių ir apie 1.500 kasmet jų miršta. Iš to aiškėja, koks reikšmas su džiūva. Kultūringų kraštų žmonės (au apie 40 metų organizuotai kovojo su džiūva, todėl jie šiandien pasiekė gerų rezultatų, tūkstančius apsaugoja nuo džiūvos, tūkstančius išgelbėja nuo mirties.

Dienos paskirtos kovai su džiūva arba prietuberkuliozės dienos mūsų kaimo prabėgo be atgarsio. Per tą laiką miestuose buvo varoma propaganda prieš džiūvą per laikraščius, knygas, skelbimus, plakatus, radiją, susirinkimus, paskaitas, rinklėvas, pramogos ir t. t.

Džiūva visuomeninė liga

Ivairiausių ligų daugybėje džiūva, alkoholis ir venerinės ligos (sifilis) turi ypatingus nepaprastus reikšmes netik atskiro žmogaus gyvenime, bet taip pat šeimos, visuomenės ir tautos gyvenime. Tos ligos yra apkrečiama, visai paplitusios visuose visuomenės sluoksniuose. Jos pakerta visus, plačiai paskleidęsi, patalpa visuomenę, patalpa valstybę, patalpa tautą. Šios ligos turi neįgalios paveldimo reikšmės. Bemaž visos ligos nėra paveldimos, tai reikšia, nesveikų tėvų vaikai gali būti visiškai sveiki. Visi kas kita yra su šiomis sukrečiančiomis minėtomis ligomis, kurias tarpe yra ir džiūva. Džiūvinkai, alkoholio ir veneriko vaikai išimtinai gimsta apskritė, o jei dar neapskritė, tai stipri ir turi įgimtą palikimą toms ligoms. Pagaliau, tokioje šeimoje augdama vaikas, turi tiek daug progos apskriti, kad ir labiausiai saugomas, vargšai gali išvengti apskritimo, ar blogo pavyzdžio, kaip girtuokliavimo. Šios ligos kartu su džiūva sudaro di-

džiūvą pavojų visuomenės sveikatai, todėl jos vadinamos visuomenės ligomis. Alkoholis ir venerinės ligos pražūdė ne vieną stiprią ir galingą valstybę, dėl jų išsigimė turtingos bajorų ir didelių šeimos.

Dabar mūsų visuomenėje, ypač kaimo žmonių tarpe, yra taip pat labai paplitusi ir tebeplinta džiūva, kas verčia visus gyventojus, kaip galima būtų pastoti jai keliai, kaip apsaugoti nuo jos sveikatos ir kaip gydyti sergančius.

Kas tai yra džiūva

Džiūva arba tuberkuliozė yra plačiai paplitusi apkrečiama (limpama) liga. Jau praėjo 55 metai, kai mokslininkas Robertas Kochas, tyrinėdamas džiūvinko mikro skreplius pasididmėliais (mikroskopu), surado džiūvos kaltininkus—bacilus arba bakterijas. Džiūvos bakterijos, patekusios žmogaus kūnui, sukelia dažniausiai plaučių arba kitų organų, kaip inkstų, kaulų, širdies, sąnarių, smegenų plėvių ir odos džiūvą. Kadangi džiūvos bacilų yra bemaž visur, kur yra ligonių džiūvinkų, todėl daugelio mokslininkų nuomone, bemaž visi žmonės turi progos apskriti džiūva. Bet sušerger dažniausia džiūvinkų vaikai, vaikai gyvenę blogose gyvenimo sąlygose, skurde, nesvarume, tamsiose, nerūdimose priekose, išalkę. Ligoniai serga atvirąja plaučių džiūva, kosdama sėja aplink save 2-4 metrų spinduliu milijonus džiūvos bakterijų. Jei spaudoma ant grindų kur pakliuvo, tai skrepliai po kiek laiko išdžiūsta, o bakterijos kartu su dulkiomis pakyla į orą arba išnešiojamos kojomis, mįlindant skreplius. Džiūvinko kambaryje, jei jo nevedinama, visur yra pilna džiūvos bakterijų. Pabūsus naktimi kambaryje, lengva apskriti džiūva. Dar lengviau apskriti džiūva nuo ligonių, būduojantių, vartojant juo daiktus, valgius, patalpas, patalpas visuose visuomenės sluoksniuose. Jos pakerta visus, plačiai paskleidęsi, patalpa visuomenę, patalpa valstybę, patalpa tautą.

Šios ligos yra apkrečiama, visai paplitusios visuose visuomenės sluoksniuose. Jos pakerta visus, plačiai paskleidęsi, patalpa visuomenę, patalpa valstybę, patalpa tautą. Šios ligos turi neįgalios paveldimo reikšmės. Bemaž visos ligos nėra paveldimos, tai reikšia, nesveikų tėvų vaikai gali būti visiškai sveiki. Visi kas kita yra su šiomis sukrečiančiomis minėtomis ligomis, kurias tarpe yra ir džiūva. Džiūvinkai, alkoholio ir veneriko vaikai išimtinai gimsta apskritė, o jei dar neapskritė, tai stipri ir turi įgimtą palikimą toms ligoms. Pagaliau, tokioje šeimoje augdama vaikas, turi tiek daug progos apskriti, kad ir labiausiai saugomas, vargšai gali išvengti apskritimo, ar blogo pavyzdžio, kaip girtuokliavimo. Šios ligos kartu su džiūva sudaro di-

ly, žmogus džiūsta. Nieks nepagalvoja, kad tai yra sunkios ir pavojingos džiūvos pradžia. Toks ligonis šeimoje ne tik kamuoja ligonį; jis valgo su visais iš vieno indo, spauda ant grindų, kaip ir kiti. Ligonis jėgos kasdien stiprėja, kosulys kasdien labiau kankina, skreplius pasirodo kraujas. Tai yra ligos ženklai: ligonis serga atvirąja plaučių džiūva. Tuo tarpu ligonis ir jo šeima neieško gydytojo patarimo, bet laukia, kol liga pati praeis. Netrukus ligonį palydi grauždžių šeimos ir giminių asaros. Dar neišdžiūvęs motinos asaros, kai mirties patalpa atgaila antrą, o gal netrukus ir trečią... ir vis ta pati džiūva!

Džiūva yra pagydoma

Laiku ir tiksliai pradėta gydyti džiūva daugumoje atsitikimų yra pagydoma. Be valstų svarbiausios reikšmės džiūvos gydyme turi gerą mislą, grynas oras, saulės šviesa ir tamsa. Paskutinio metu pradėta vartoti tam tikrą skiepą, kuris sustiprina ir pašalina žmogaus kūną kovoti su džiūvos bakterijomis. Jei vėliau pradėta gydyti, tai dažniausiai pavyksta tik apgydyti, padaryti džiūvinką mažiau kenksmingu ar arba visiškai nekenksmingu aplinkumui. Džiūvinkais turi būti daugiausia gyvenamose ore, arba gultai dažnai ir gerai vėdinamame kambaryje. Reikalinga yra gydytojo pagalba.

Kaip išsaugoti džiūvos

Žinodami, kad džiūva yra apkrečiama ir sunkiai pagydoma liga, turime, svarbiausia, saugotis apskritimo. Ne duokime veisim mūsų brolių bakterijoms, paskleidęme jas su visais nesvarumais iš namų, į šilumą ir savo trobas kuo daugiausia tur, sveiko oro ir saulės šviesos, kuri užmuš visus bakterijas.

Suipinkime savo kūną atsparumą ir jėgas, kad galėtumėm atlaikyti džiūvą. Vairkams ir silpniesiems suaugusiems, kaip galima, reikia geriau valgyti. Nesilpinkime savęs ir neieškome jėgų girtuokliavimu, rūkymu. Dirbtinė pagali savo jėgas, nes darbas vis jėgų stiprina atsparumą ir atsparumą džiūvai.

Niekas nespaudykite ant grindų, nes skrepliai yra džiūvos apskritimo šaltinis. Kiekvienoje troboje įstatykime spaudyklę ir tik į ją spaudykime. Ligoniui duokime atskirą kambarį, atskirą lovą, patalą, rankluostį, indus ir spaudyklę su korboliu. Nesibūčiuokime su ligoniais ir nestovykime ant grindų, kaip įsai kosti. Kosdami, visomet užsidėkime burną nosine.

Gyd. P. Č.

70

ŪKININKAS

Nr 9

SVEIKATA UŽ AUKSĄ BRANGESNĖ

Kaip maudytis

Maudytis galima vieną ar du kartus per dieną. Negalima maudytis oru, jau pavilgius, taip pat ir išgarus, nors ir neadau, degintis. Daugiau pavilgius, galima maudytis tik po 2/3 val., mažiau pavilgius — po 1/3 val. Negalima maudytis sušilusiui nuo darbo ir nuvargusiui, reikia pasistieti keliolika minučių. Nesimaudyti uždraustose ir labai glišiose vietose. Vengti stiprios srovės. Nemoke plaukti gali maudytis tik žmogus, neiglosios vietose arba su mokančiais plaukti. Nebūti perilgai vandenyje. Pajutęs drebulį, tuojau išleisk iš vandens. Išdžiūvink saulėje arba, jei šalta, tuojau nusilaukyti, kūną ramiai šluostyti. Apskritai, vengti peršalimų, ypač mažai saulėtai ir vėjota dieną. Serga plaučių ir širdies ligomis be gydytojo leidimo negali maudytis.

Skenduolio gelbėjimas

Pavasari ir vasarą dėl įvairių priežasčių mūsų upėse ir ežeruose prigėmė nemažai žmonių. Skendantieji žmogų reikalinga yra greita ir gerai apgalvota pagalba. Užgirdus skendantiejo šauksmą, reikia įjū nuraminti, kad jis bus tuojau išgelbėtas, kad neketuri rankų ir galvos iš vandens, kad laikyti tik burną ir nosį iškištą iš vandens. Jei yra vilstis, tai geriausia pripuolkti prie skendantiejo, paduoti jam irklis arba pagriebti už plaukų. Jei netoli, tai nusiimti lenta. Nemoke plaukti gelbėti, geras geriau, kad visai nemėginti pats plaukti prie skendantiejo, nes gali pats prigerti. Moka plaukti gelbėtojas, nusilvęs, turi kuo greičiau suklikti į vandens ir stengtis, ramiai priplaukęs, pagriebti skendantį iš užkalio už galvos (plaukų) arba už pažastų. Kartais skendantis gali įsikabinę gelbėtojo ir kartu su savimi įtraukti į vandenį. Tas pastalio, kai gelbėtojas pagriebia skendantį iš priekio. Jei joku būdu negalima atsikabinėti, tai geriausia užpausti skendantį nosį ir suduoti keliu į pilvą, tada atsikabinę.

Ištraukus skendantį ar skenduolį iš vandens, tuojau įjū nuvilti (jei buvo apsvilkęs) ir paguldyti taip, kad vanduo iš plaučių ir burnos galėtų išbėgti oru. Galva ir krūtinkai turi būti žemiau negu visas kūnas. Skenduolis iš karto paguldomas kniūpišias pilno ant žemės, paskui, priklausomai ant vieno kelio, pakėlimas kitas kelias pakendinti ant pilvo. Rankomis spaudžiamas skenduolio pilvas ir krūtinkai, kad greitiau išbėgtų vanduo. Nustojus bėgti vandeniu iš burnos, jei skenduolis nekvėpuoja, tuojau daryti dirbtinį kvėpavimą suklečiu apbradytais būdais. Kartais pasieka atgavinti net valandą išbuvus vandenyje. Nepamirškite iš karto prašioti ir patikrinti, ar nėra užkietis kūon nosi burna.

Dirbtinis kvėpavimas

Tekdami pirmąją pagalbą stegiai saugiusiems (apalpusiems, prigerusiems, žaibo trenkiems, kaitros trenkiems), arba kitose nelaimingose atsitikimuose, turime iš karto žiūrėti, ar ligonis kvėpuoja ar ne. Jei ligonis nustoja kvėpuoti, pastebime, kad krūtinkai nedaro jokių judesų ir ligonis veidas greitai pamedyjoja. Tai yra ženklas, kad neatididėjant reikia daryti dirbtinį kvėpavimą, nes žmogus, nekvėpuojamas, greitai gali užuosti ir mirti. Čia tenka dar pridurti, kad kartais ligonis savo krūtinkais dar kvėpuoja judesius, bet negali įtraukti į plaučius oro, nes uždarė kvėpavimo keliai (gerklė, ryklė ir nosis). Tas pastalio, užspringus dideliu mėsos kumpiu ar kitu koku nors svetimu daiktu, o kartais, jei ligonis be samonės, tai ir jo paties liežuvis gali užkristi ir uždengti kvėpavimo kelius. Šiais atvejais reikia kuo greičiau prašioti ligonį ir ištraukti liežuvį arba pašalinti svetimą daiktą iš gerklės. Bet kaip daryti dirbtinį kvėpavimą, jei ligonis nekvėpuoja. Yra keletas būdų. Čia paduosime tikrai paprasčiausius ir praktiškausius.

Dažnai, pradėjus daryti dirbtinį kvėpavimą, ligonis tuojau pradeda pats kvėpuoti.

I būdas. Nuvilti ligonį iki pusės, paguldyti aukštesnėnka ir po pečios pakelti suakutęs rūbus, kaip parodyta piešinyje. Prašioti ligonį ir apatine žuoną pridėti prie kaklo skepetėle. Arba įjū palaukti pagelbininkas. Taip pat pagelbininkas laiko ištraukti liežuvį.

Darantis dirbtinį kvėpavimą, atkliaupia galvą ligonies galvos, paima ligoniui abiem rankom už alkūnių ir energingai ištiesia jas, kaip parodyta piešinyje.

Viriduri užkietėjimas nemalonus suirgimas. Toks ligonis vėdina jaučia sunkumą, spaudimą, viriduri keltinimą, pilvo pūtimą. Sumažėja ir darbingumas, pablogėja nuotaika, galvojė jaučiamas sunkumas. Gydyti viriduri užkietėjimą dažniausiai moka patys ligoniai. Ligoniai rindos ir sveikieji. Tačiau su rindos reikia kartais elgtis atargiai. Pav., gavus ūmų apendicito priepuolį, dažniausiai užkietėja viriduri. Tokiu atveju rindos duoti negalima. Jei viriduri ir turint dar kitokių reikšmų (palkusia temperatūra, pilvo pūtimai, vėmimas ir t. t.), reikia kreiptis į gydytoją.

Rindos kinta pavartojus tik vieną kartą, kinta kitą kartą suakutėjus prietazys yra žinomos ir laikinos. Sergant nuolatiniu užkietėjimu, nei rindos, nei kitų stipriai veikiančių viduriams pakeičių vartoti nereikia, nes žmogus prie jų pripranta ir nustoja klausyti, kad būtų laisvi viduriai visai dozei reikia kas kart vis didinti ir didinti. Iš viso valstai yra daugiau ar mažiau sveikatai žalingi.

II būdas. Dažniausiai vartojamas

gelbstint prigerusius. Prigerusį guldomo kniūpišias, galvą jo pasukame į šalį, kad galėtumė išleisti vandenį ir kad oras lengvai galėtų įlikti pro nosį ir burna. Gelbėtojas, atskliaupęs arba apžergęs skenduolį, abiem plastikom visų savo stovus spaudžia skenduolio apatinus šonkaulius — oras išleina iš krūtinkų. Tuojau atleidžia krūtinką — oras įlikti į krūtinką (žiūr. 3 ir 4 pieš). Taip darome ritmingai ir energingai 16-20 kartų per minutę.

I dirbtinį kvėpavimą reikia daryti tol, kol ligonis pradeda pats kvėpuoti. Prašioti nuo 30 minučių iki 2 valandų dar ligoni galima atgavinti. Jei po ligoniai ligonis atgavins, tai jau nėra vilties atgavinti. Kadangi vienas žmogus, atgavins, nuvargsta, tai jį turi pavaduoti kitas, ir taip pakaitomis dirbti iki 2 val. Protariaus valyti burna, erzinti nosį ir gerklę.

Pirmasis atsigavimo ženklas yra vėdos spalvos pakitėjimas: raudonas veidas darosi baltas, o baltas darosi raudonas; ligonis netrukus pradeda pats kvėpuoti. Tada reikia išidyti kūną: sukti į sausas antkoles, trinti sąnarius per pakiočes dėti butelius su karštu vandeniu.

P. Č.

Vidurių užkietėjimas

Vidurių užkietėjimas nemalonus suirgimas. Toks ligonis vėdina jaučia sunkumą, spaudimą, viriduri keltinimą, pilvo pūtimą. Sumažėja ir darbingumas, pablogėja nuotaika, galvojė jaučiamas sunkumas. Gydyti viriduri užkietėjimą dažniausiai moka patys ligoniai. Ligoniai rindos ir sveikieji. Tačiau su rindos reikia kartais elgtis atargiai. Pav., gavus ūmų apendicito priepuolį, dažniausiai užkietėja viriduri. Tokiu atveju rindos duoti negalima. Jei viriduri ir turint dar kitokių reikšmų (palkusia temperatūra, pilvo pūtimai, vėmimas ir t. t.), reikia kreiptis į gydytoją.

Rindos kinta pavartojus tik vieną kartą, kinta kitą kartą suakutėjus prietazys yra žinomos ir laikinos. Sergant nuolatiniu užkietėjimu, nei rindos, nei kitų stipriai veikiančių viduriams pakeičių vartoti nereikia, nes žmogus prie jų pripranta ir nustoja klausyti, kad būtų laisvi viduriai visai dozei reikia kas kart vis didinti ir didinti. Iš viso valstai yra daugiau ar mažiau sveikatai žalingi.

Publikacija “Ūkininkų kalendoriuje”

“... 1938 m. Ūkininko kalendoriuje mano pilna pavarde išspausdintas ilgokas 17 puslapių straipsnis “Kaip kovoti su užkrečiamomis ligomis”, kurį tik neseniai atradau savo archyve ir su malonumu perskaičiau. Apie jį buvau visai pamiršęs net ir tada, kai man labai trūko spausdintų darbų”.

P.Čibiras

[Skaityti publikaciją](#)

Lietuviškoji medicina. 1942

Gyd. P. Čibiras.

Konstitucijos reikšmė tuberkuliozės prognozei.

1941 m. Vokiečių Tuberkulioziniame Kongrese Baden-Badene Kurt Klare ir jo mokykla iškėlė naujas tuberkuliozinių stebėjimo metodes, atkreipdami didžiausią dėmesį į ligo-
nio konstituciją.

Žmogaus konstituciją sudaro jo paveldėtos morfologinės, fiziologinės (funkcinės) bei psichinės savybės, jo reagavimo būdas į įvairius aplinkinio pasaulio poveikius. Iš visų šitų konstitucinių savybių Klare svarbiausiu veiksmu laiko funk-
ciją arba, kitaip tariant, individualią organizmo reakciją (in-
dividuelle Reizbeantwortung), nes ji esanti „žmogaus organiz-
mo pažinimo raktas jo ligoje ir sveikatoje“. Toji reakcija gali
būti padidėjusi, vidutiniška arba normali ir sumažėjusi arba
reakcijos stoka.

Konstitucinių savybių ir reakcijų tyrinėjimas privedė prie
sąvokos „dirglijoji konstitucija“ (reizbare Konsti-
tution). Minėtosios konstitucijos individai pasižymi dideliu pa-

linkimu į anginas, peršalimus, alerginius susirgimus, reumatą, migrenę, astmą ir kt. Pas juos randame daugiau ar mažiau lim-
finės-eksudatyvinės diatezės reiškinių, arba limfatizmą.

Kliniški tuberkuliozinių, ypačiai vaikų, stebėjimai parodė, kad ligos prognozė yra juo geresnė, juo ligonis turi daugiau dirgliosios konstitucijos („R. K.“) reiškinių, ir atvirkščiai. Da-
bar jau oficialiai pripažinta ir pavyzdžiais įrodyta prognozinė konstitucijos reikšmė pas vaikus; o paskutiniu metu vis daugiau pateikiama ir iš suaugusiųjų tarpo pavyzdžių, kur konstitucija atrodo turinti lemiamos reikšmės ligos eigai. Tiesa, dar šitas klausimas yra stebėjimų stadijoje ir dar galutinai nėra su-
sikristalizavęs, reikalingi dar platesnio masto darbai.

Ligonio konstitucijai atvaizduoti Kurt Klare vartoja vad. konstitucinę schemą (Konstitutionsschema), ku-
rioje atžymimas iš tėvo ar motinos paveldėtas palinkimas (dis-
pozicija) į džiovą, alerginės ligos, limfinių liaukų stovis, gleivi-
nių ir odos savybės; plaukų, akių ir odos spalva, pigmenta-
cija. Paskutiniai rasiniai reiškiniai apskritai vadinami komp-
leksijomis. Schemos pabaigoje atžymimas dermografizmas.

Taigi, Klare's konstitucinė schema apima, viena, anam-
nezinius duomenis, o antra, konstitucinį stovį. Anamnezėje reikalinga krepiti dėmesys į konstitucinius palinkimus, į ligas ne tik paties paciento, bet ir jo tėvų (Erbdisposition). Svarbu nustatyti, ar paciento reagavimo būdas vyksta pagal tėvo ar motinos liniją.

Konstitucinį stovį aprašant svarbu pateikti rasinės komp-
leksijos (Komplexion), vad. akių, plaukų ir odos spalva — pigmentacija. Kasdieniniai stebėjimai rodo, kad „dirgliosios konstitucijos“ („R. K.“) žmonės apskritai yra šviesiosios spalvos. Todėl schemoje šviesioji spalva žymima kaip „palanki“ (su-
prask: atspari) ženklų ●, tamsioji gi spalva, kaip „nepalanki“ (neatspari) žymima ženklų (||||).

Klare's nuomone, iš visų rasinių savybių didžiausios reikšmės turi odos savybės. Čia turi būti atkreiptas dėmesys į odos pigmentaciją, spalvą, švelnumą, storumą. Šviesi, mažai pigmentuota, su rožiniu atspalviu, plona ir švelni oda, jautri saulės spinduliams, greitai įdeganti yra būdinga dirgliosios konstitucijos individam. Salia to pas juos randama palinkimas į alergines ligas ir limfatizmo reiškinių. Konstitucinėje sche-
moje tokia oda žymima ženklų (●). Priešingai, tamsi, stora ir nejautri oda, kaip „nepalankus“ momentas, žymima ženklų (||||).

Apskritai imant, schema sudaroma taip, kad iš karto, dir-
telėjus į ją, galima būtų susiorientuoti apie ligonio reagavimo būdą, pvz.: jei ligonis yra linkęs į kvėpuojamųjų takų katarus, kas yra būdinga limfinės-eksudatyvinės diatezės tipams, tai schemoje žymima ženklų ●; jei nėra palinkimo į minėtus su-

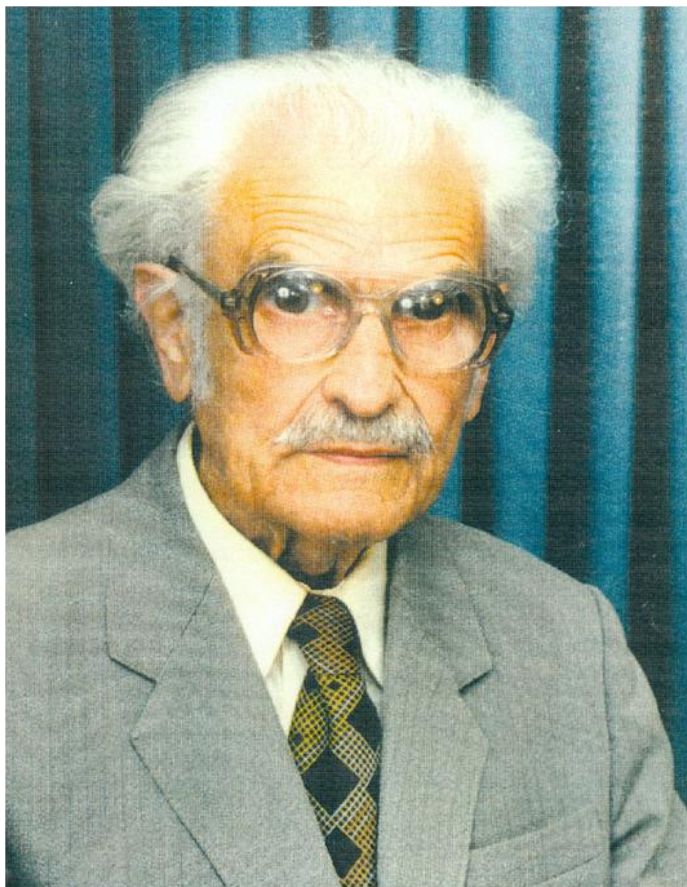

foto Atelje
VILNIUS LENINO PR. 26

Aš diagnozuodavau be aparatų.
Žinoma, išimčių pasitaiko.
Simptomatiką reikia mokėti matyti,
skaityti ligonį kaip knygą –
čiuopti, palpuoti, uosti...
Priemonės minimalios.

Gydau minimaliomis priemonėmis ir
pačiais paprasčiausiais, gerai
patikrintais vaistais.

Gydymo taktikoje Profesorius visuomet
buvo prieš polipragmaziją, prieš ilgus
gydymo kursus, kurie gali sukelti
vaistaligę: “Jei gydymas nepadeda, tai
jis jau pradeda kenkti”. Jis griežtai
kritikuodavo nepagrįstą ligonio
kilnojamą iš vienos ligoninės į kitą.

“Manau buvau geras gydytojas diagnostikas. Mums, senosios kartos gydytojams, nelabai patinka šiuolaikinė medicina...

Mano senoji patirtis yra didelis kapitalas. Aš be jokios aparatūros galėjau daug greičiau ir tiksliau diagnozuoti ligą. Ypač gerai mokėjau atspėti infekcines ligas pagal ligonio išvaizdą, išbėrimų pobūdį, karščiavimą ir net kvapą.

Dabar jauni gydytojai daro daug tyrimų, sudėtingų ir brangių, ir juose paskęsta. Neretai tyrimų duomenys prieštarauja vienas kitam”.

Visuomeninė veikla

Mano visuomeninės veiklos pirmieji žingsniai studentų sąjungoje – visuomenininkų sekcija, kur buvau buities sekretoriaus vadovu ir truputį priklausiau dramos sekcijai.

1933 m. prieš žiemos atostogas J. Kanopka, nutikęs mane valgykloje, sušuko: „Oi, kaip gerai, kad tave Povilai, sutikau, mums trūksta vieno aktoriaus“, ...bet aš dar nebuves scenoje, be to man reikia ruošti bakteriologijos kolokviumui. „Šūdas tavo kolokviumas! Nebandyk sužlugdyti spektaklio,...Še tau, dovanuju savo parašytą dramą su autografu, išmok fariziejaus dialogą su Rebeka. Repeticija bus Marcinkonyse. Nesužlugdyk!“

1934 m., dr. D. Alseikos paragintas įstojau į Lietuvos sanitarinės pagalbos draugiją.

Mano visuomeninė veikla

Vilniaus lietuvių studentų sąjungoje, vadovaujant stud. Juozui Kanopkai ir režisieriui A. Krutuliui, susikūrė „Vaidilos“ dramos sekcija, vėliau virtusi skrajojančiu teatru. 1933 m. prieš žiemos atostogas J. Kanopka, sutikęs mane valgykloje, sušuko: „Oi, kaip gerai, kad tave Povilai, sutikau, mums trūksta vieno aktoriaus, šeštadienį važiuojam į Marcinkonis, gavome leidimą vaidinti *Judą Iskarijotą*“. Bet aš dar nebuves scenoje, be to, man reikia ruošti bakteriologijos kolokviumui. „Šūdas tavo kolokviumas! Ne-

„Vaidilos“ sekcijos spektaklis gamtoje

Lietuvių studentų sąjungos nariai. 1936 m.
P.Čibiras sėdi pirmas iš dešinės, penktas dramos būrelio vadovas A.Krutulys

Lietuvių sanitarinės pagalbos draugija

“1934 m. kovo 3 d. įstojau į Sanitarinės pagalbos draugiją ir buvau išrinktas jos valdybos nariu. Lapkričio 4-ąją per neeilinį draugijos posėdį, įvykusį jau naujose, remontuojamose patalpose, matėme ligoninės kontūrus ir aibę visokių turtinių notarinių reikalų. Tam posėdžiui pirmininkavo dr. J. Šlapelis, sekretorius buvo Povilas Čibiras. Posėdyje dalyvavo draugijos nariai: M.Šlapelienė, dr. V. Legeika, St. Špokas, P.Karazija, Vl.Narbutas”.

“1936 m. žiemą po kapitalinio remonto įvyko iškilmingas ligoninės atidarymas. < > Šalia mūsų visuomenės atstovų Vilniaus lietuvių laikinojo komiteto pirmininko K. Stašio, Ryto švėtimo draugijos pirmininko kun. K. Čihiro, Lietuvių sanitarinės pagalbos draugijos pirmininko dr. D. Alseikos, daigelio gydytojų ir kunigų bei lenkiškai kalbančių nepažįstamų svečių, šalia triumfuojančio ir švytinčio šeimininko dr. V. Legeikos, buvo violetiniu apvadu sutana arkivyskupas R. Jalbžikovskis, mokantis lietuviškai. “

LIETUVIŲ SANITARINĖS
PAGALBOS DRAUGIJOS LIGONINĖ

VILNIUJE, MICKEVIČIAUS G. Nr. 33A Tel. 17-77, 4-46

GYDYTOJAI IR PAGELBINIS PERSONALAS

Limpomomis ligomis sergą ligonys ir gimdytojos Ligoninėn nepriimama.

Sunkiai sergą ligonys Ligoninėn priimami bet kuriuo metu dieną ir naktį.

Reikalui esant galima kreiptis į Ligoninės;Direkciją prašant žinių ir patarimų.

Telegrafo antrašas: Vilnius Lietuvių Ligoninė. Pašto antrašas. Vilnius Lietuvių Ligoninė (Lecznica Litewska) Mickevičiaus g. № 33a. Telefonas 17-77 ir 4-46.

[Skaityti publikaciją “Lietuvių sanitarinės pagalbos draugijos ligoninė”](#)

Vilniaus medicinos draugija

1940 m. gegužės 19 d. įvykusio Vilniaus medicinos draugijos steigiamojo susirinkimo metu išrinktoje Vilniaus medicinos draugijos valdyboje sekretoriumi buvo išrinkti Stasys Čepulis ir Povilas Čibiras.

Nuo šios dienos gydytojo P. Čihiro veikla glaudžiai buvo susijusi su Vilniaus medicinos draugijos, vėliau įsikūrusios infekcionistų draugijos veikla bei studentų mokslinė veikla, kuriai profesorius vadovavo daugiau nei 10 metų.

Vilniaus infekcionistų mokslinė veikla genealogiškai siejasi su senojo Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto ir Medicinos-chirurgijos akademijos bei Vilniaus medicinos draugijos veikla, - rašė prof. P. Čibiras analizuodamas Vilniaus infekcionistų draugijos veiklą.

Vilniaus medicinos draugijos valdyba 1982 m.
Prof. P. Čibiras antroje eilėje pirmas iš dešinės

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimas

1989 m. gegužės 18 -20 d.

Profesorai P. Visockas ir P. Čibiras

Vietoj šakių griebiausi poezijos...

Negaliu nutylėti apie mano polinkį į poeziją, apie tai dažnai esu klausinėjamas.

Tačiau tas polinkis atsirado daug vėliau “iš reikalo” ir jo istorija visai atskira, ilga ir sudėtinga.

Viena protinga moteris pasakė, kad poezija ne profesija, kiekvienas gali būti poetu, kai aplinka jaudina ir ypatingą dvasios būseną sugebama išreikšti.

Ne įgimtas talentas, ne jaunystės aistros vertė mane griebtis poezijos, o būtinybė gintis nuo įžūlaus šantažo.

Eilėraštis tapo mano dvasios mankšta, nervų įtampos iškrova, veikė raminamai (psichoterapija).

Taip atsirado mano polinkis eilėraščių reikšti kelionių įspūdžius ir rašyti pseudosonetus, dalyvauti tradiciniuose medikų poezijos pavasariuose.

Vietoj šakių griebiausi poezijos...Kitaip sakant, ne iš Dievo malonės, o greičiau šėtono išdaigų pastūmėtas ne jaunystėje, o gyvenimo šlaite.

Poezija-ginklas nuo realybės. Ypač tai buvo aktualu sovietmečiu... Poezija leidžia pabėgti į save, tai savotiška autoterapija.

*Darbe poeziją matau,
Kai viskas sklandžiai klostos,
Lyg rimų posmą seka posmas,
Kai kenčiančiam ligos šaknis
Aptikt pavyksta keliais mostais.
Bet būna daug sunkiau,
Kai ligos istorijoje painioj,
Jauties lyg gaudai juodą katę
tamsoje.
Žinau, kiek padeda man patirtis,
kiek mokslo žinios ir atmintis.
Kiek nuojauta stebuklingoji -
Mintis ieškotojo skvarbioji.*

Pirmasis prof. P.Čibiro eilėraštis publikuotas 1934 m.

“1934 m. vasarą
Vilniaus rytojaus
laikraščio priedas
“*Mūsų artojas*“ 1934,
Nr. 18 išspausdino
pirmąjį vienintelį mano
eilėraštį apie Ignalinos
turgų “*Badaujančio
slapyvardžiu*”, mat
buvo nederliaus
metai.”

P.Čibiras

Tiktai vienam turgaus kraste
Mačiau porą gražių raštų.
Mūsų moterys, merginos,
Netiktai iš Ignalinos,
Visos seka miesto ponus,
Dėvi krominius sijonus.
Ignalinos grakščios poniutėlės
Tunka nuo pigios gretinėlės,
Lūpas tepa mėlynai,
Nes mėlynių kašikai...
O kitų visokių uogų
Pirkti jau netaip patogų,
Kad tik truputį gardesnės,
Tai kelis kartus brangesnės.
Visko žemos visai kainos
Ir tai nė kiek nesimaino,
Kad už zlotą trys gaidžiukai,
Keli mėnesių viščiukai.
Kai tik sviestas yra bliūduos,
Tuoj susraukia mūs šerliūgos
Ir nueina nuo vežimo...
Ko jie nori,—velnias žino.
Žodžiu, kainos mūsų rinkoj
Taip, kaip žydui kas patinka,
Daug priklauso nuo jo ūpo—
Ar ilgai prie tavęs tūpo,

Ar pauostės ein' į šalį,
Sakosi, pigiau gaut galįs.
Jie gi žino, kad į Angliją nesiųsi,
Po savaitės vėl čia būsi.
O tos ponios net iš Vilniaus
Eina, kur kašelės pilnos
Pridžiovintų, sausų sūrių.
Renka jos didesnio tūrio,
Iš mašinos vengia sūrio.
Vasaroti privažiavo
Riebalus palikti savo,
Kaip kasmet, visokio plauko...
Ežeruose tiktai plauko
Arba deginas ant lauko.
Jie, palikę savo miestą,
Valgo mūsų pigų sviestą,
Smaugo vargšus viščiukus...
Tik po penkis skatikus
Moka gražius kiaušinius.
Taip vanoja muzikus!
O mūsų inteligentų,
Mokytojų ir studentų
Keli matosi rinkoj,
Ignalinos smėlį minko,
Su pažįstamom kaiminkom.
O į sviestą nė nežiūri,

Turbūt pinigų neturi.
„Pinigų mums mažai reikia,
Atiduosime jiems pigiau,
Tiktai teperka daugiau
Ir mūs sviesto tenepeikia“.
O ligonys „visų sortų“,
Plaukit į mūsų kurortą!
Suliesėjus tau kaip vorui,
Tik per vasaros sezoną,
Dėka Ignalinos orui,
Pasdarysi kaip bekonas.
Po savaitių kokių dviejų
Srėblio baigsim jubiliejų;
Vėl turėsime šviežios duonos,
Nes rugius suvešim kluonan.
Todėl šiandien tiktai pūdą
Nusipirkau seno grūdo.
Šiemet pirkti nusibodo.
Agronomai, duokit rodą,
Gal, kad lubino nesėju
Ir tik kartą priakėju,
Todėl žemė man neduoda?

Badaujantis.

Išėjęs į užtarnautą poilsį, profesorius ir toliau aktyviai dalyvavo įvairių organizacijų veikloje, tame tarpe ir medikų poezijos pavasario šventėse. Rašė į spaudą įvairiomis Vilniaus ir Vilniaus krašto istorijos temomis, rinko medžiagą savo šeimos istorijos atsiminimų knygai, kurią parengė, bet nebespėjo išvysti.

Ne įgimtas talentas, ne jaunystės aistros vertė mane griebtis poezijos, o
būtinybė gintis nuo įžūlaus šantažo. ...ne iš Dievo malonės, o greičiau šėtono
išdaigų pastūmėtas ne jaunystėje, o gyvenimo šlaite

“ Šiais metais (1998) Vilniuje įvyko
30-oji V.Kudirkos medikų literatų
draugijos šventė, anksčiau vadinta
Poezijos pavasariu.<...> Šventės
dalyviai aplankė daugiamečio medikų
Poezijos pavasarių organizatoriaus
poeto Eduardo Selelionio kapą ir
šventę užbaigė Lietuvos medicinos
bibliotekoje (Kaštonų g. 7). “

Čia buvo skaitomi pranešimai
įvairiomis temomis, tarp jų ir prof.
P.Čibiro apie A.Mickevičiaus, kurį
labai mėgo ir vertino, vertimus.
Pateikė savo “Exegi monumentum”
vertimo versiją. Pranešimas buvo
išspausdintas savaitraštyje “Literatūra
ir menas” , 1998 08 08

Medikų poezijos šventėje: istorikas-signataras Gediminas
Ilgūnas, prof. Povilas Čibiras, gydytojas-rašytojas Jokūbas
Skliutauskas, 1998 m. Lietuvos medicinos biblioteka

Profesorius buvo aktyvus Vilniečių ainių klubo narys

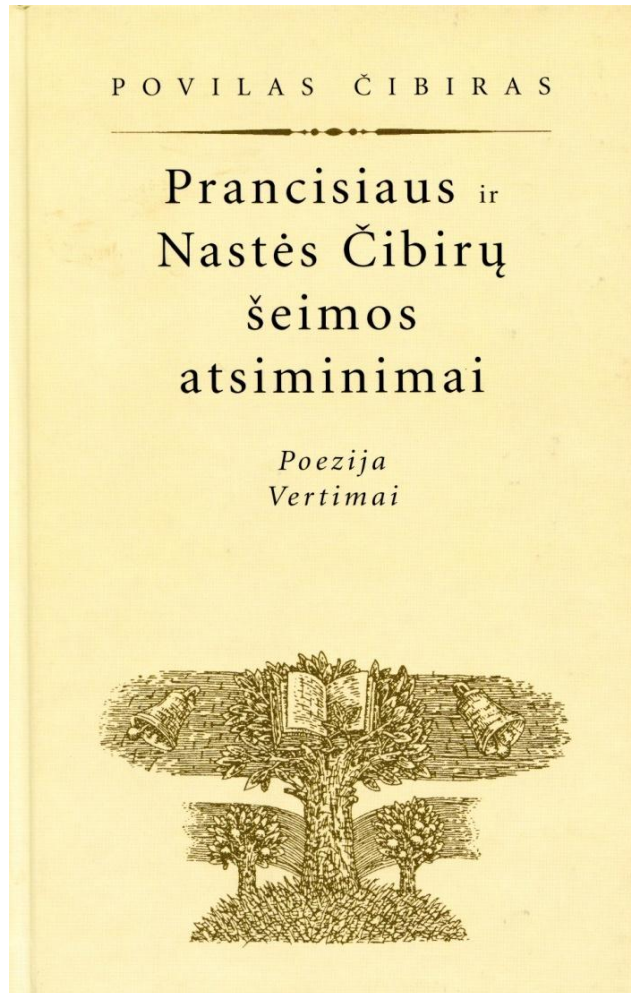
Profesorius Marijos ir Jurgio Šlapelių namo-muziejaus
organizuojamuose renginiuose

Seni bičiuliai, kolegos
Povilas Čibiras, Šeinė
Sideraitė, Kazys
Ambrozaitis turėjo apie ką
pasikalbėti ir kitiems
papasakoti prisimenant
gydytoją – rašytoją
Vytautą Sirijos-Girą.

*Jam atminti skirtoje popietėje
Lietuvos medicinos bibliotekoje
2001 balandžio 25 d.*

Knyga *“Prancisiaus ir Nastės Čibirų šeimos atsiminimai. Poezija. Vertimai”* artimųjų iniciatyva išvydo dienos šviesą
ir buvo pristatyta visuomenei
2005 m. spalio 26 d. Lietuvos medicinos bibliotekoje

Povilas Čibiras

Ten mūs senoliai

Po mūsų giminės medžiu plačiu,
Kaip ažuolu senu senu,
Apgaubtu žalia lapija,
Šakų įžvelgt iš tolo negaliu,
Kur jos išeina iš stambaus kamieno.
O šaknys kur? Ilgai ieškojau jų
Net kelių šimtmečių istorijos ūkuos
Šalia Didžiagirio, Piliakalnio
Ir ežerėlio Vārėkštos
Senam Miestely Daugelišky.
Nuo Goštauto Vaitiekaus
Ir Karalienės Barbaros laikų
Jos driekiasi, kaip siūlas Pramotės kuodelio.
Tenai laukų kalvotų slėniuos,
Linguojančių melsvų linelių plotuos,
Tėn dirbo, plūso darbštūs broliai,
Tėn mūsų giminės senoliai.

Vilnius, 1991 03 01

Knygos pristatymo šventė. 2005 spalio 26 d.

Prof. P.Čibiro darbų paroda knygos pristatymo metu

Prof. P. Čibiras buvusio mokinio akimis

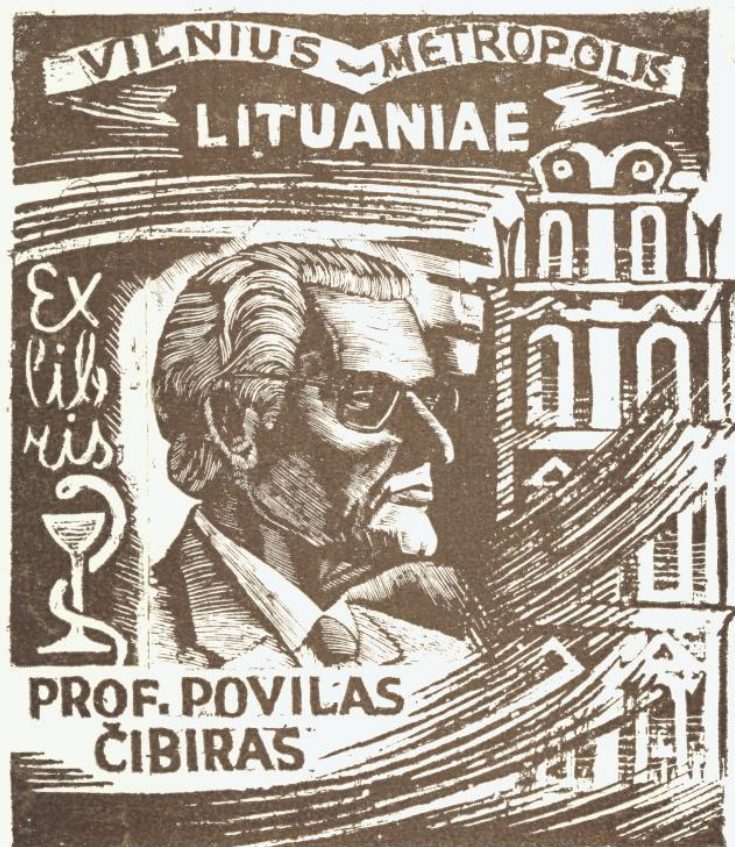
Prof. Povilas Čibiras buvo iš tų Lietuvos šviesuolių, kurių gyvenimo kredo buvo “Tarnauti žmonėms ir gimtajam kraštui”.

Prof. P.Čibiro tolerancija, jo nuolatinis svarstymas, įsitikinimas, kad ne viskas, kas juoda, yra tikrai juoda, juoda spalva gali turėti ir baltos. Tai labai būdingas jam bruožas, o iš tikrųjų tai bruožas, rodantis aukštą žmogaus inteligenciją.

Ilgą laiką profesorius vadovavo medicinos fakulteto studentų mokslinei draugijai. Vadinamieji seminarai prie ligonio lovos buvo tikra klinikinio mąstymo mokykla.

Vytautas Triponis

Visuomenėje jis garsėjo kaip puikus gydytojas, savo srities specialistas.

Tačiau bendraujant su juo ilgiau, ypač ne medicininėje aplinkoje, išryškėdavo nepaprastai platus jo interesų ratas. Jis labai mylėjo Vilnių, jo apylinkes, puikiai pažino kiekvieną namą, gatvę ar skersgatvį, apie kuriuos galėdavo pasakoti ilgas įdomias istorijas. Buvo puikus lietuvių ir lenkų literatūros žinovas, rašė eilėraščius, vertė užsienio autorius, galėdavo deklamuoti įvairių autorių kūrinis.

Alvydas Laiškonis

EPILOGAS

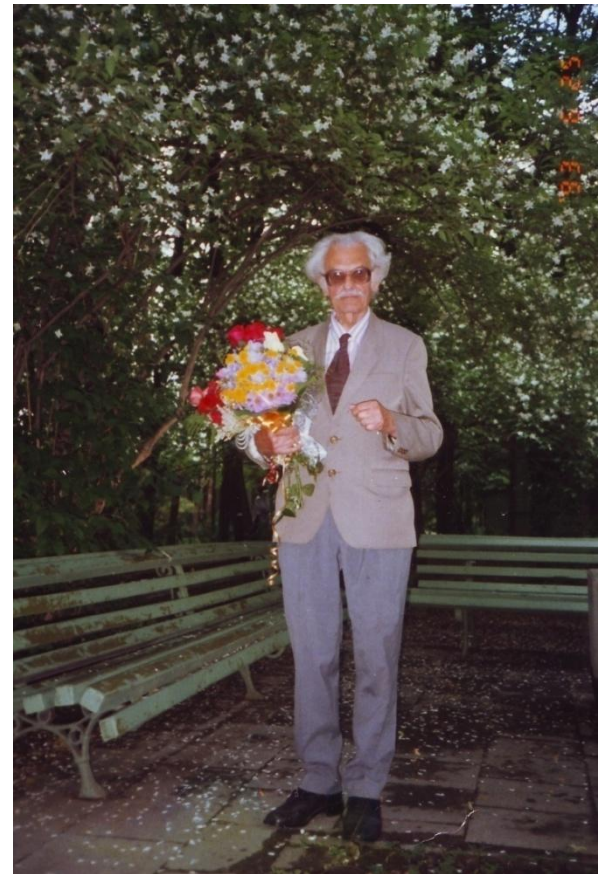
Gimiau po Vėžio ženklų Zodiako,
Šeimoje vaikas septintasis,
Ligonio labui dirbt prisiečiau Hipokratui.
Ėjau savais takais, kalvotais, skardžiais,

Plaukiau atsargiai srauniomis upėmis pro verpetus,
Kai kur net tekdavo man birst prieš srovę,
Kiek man tada jėgų pakako,
Tokia lemtis mana, tokia tikrovė.

Štai man gerokai metų jau sukako,
Sunki jau baigiasi kelionė,
Esu, kur dalgį pusto nelaboji,

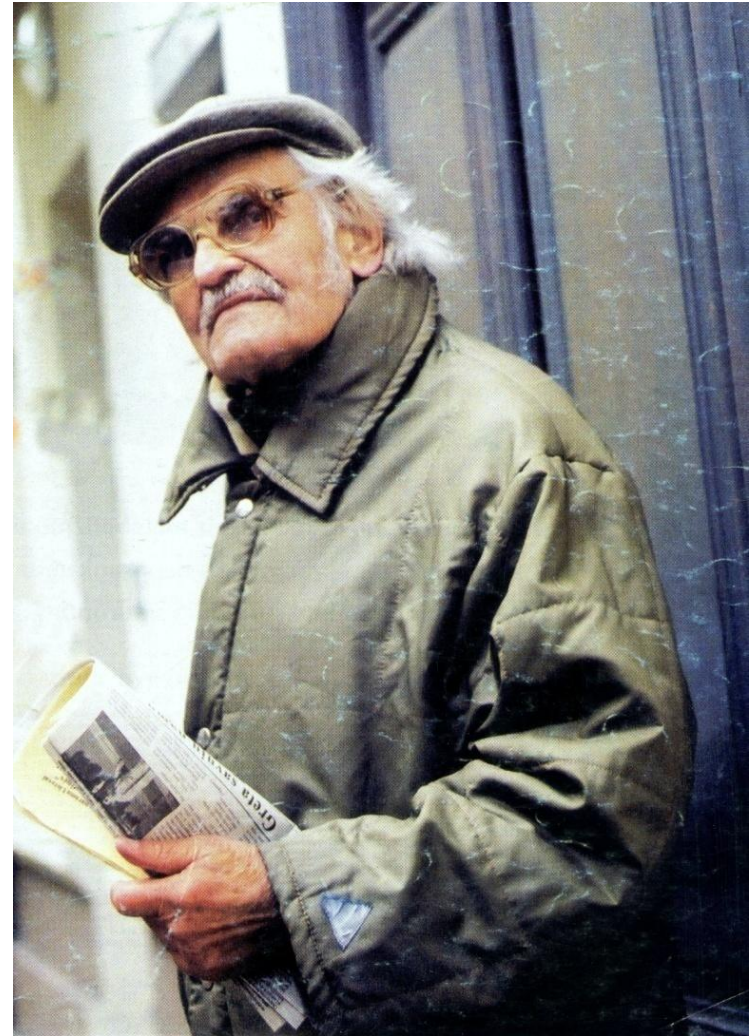
Prie jos eilėje stoviu pirmutinis,
Jau neužlįs jaunesnis joks įžulėlis,
Nes iš šeimos likau pats paskutinis.

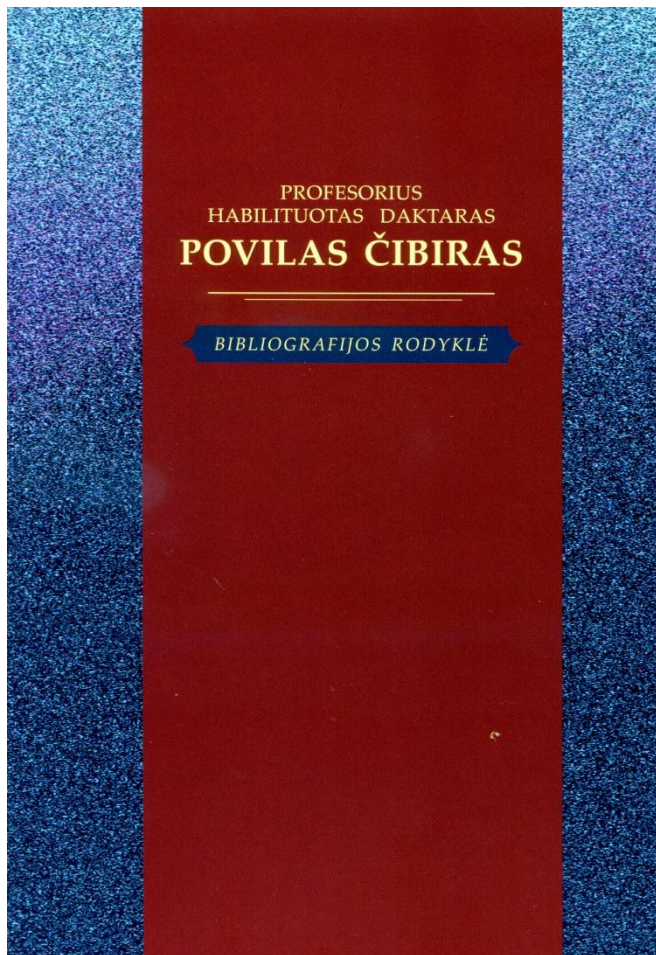
Vilnius, 1993 04 23

Atmintyje atgyja lėta,
graži lietuviška prof.
P.Čibiro tartis,
sidabrinėmis garbanomis
papuošta aukšta kakta, už
akinių stiklų – geros,
ramios akys. Ir truputėlį
pakumpusi jo figūra, kurią
išivaizduoju tik Vilniaus
gatvelės fone. Jis palengva
nutolsta nuo mūsų, o jo
asmenybė ir gyvenimas,
aprašytas knygoje, išlieka
visiems laikams.

Alvydas Laiškonis

Lietuvos medicinos bibliotekos ir
Lietuvos Infektologų draugijos iniciatyva
išleista biobibliografija
*“Profesorius habilituotas daktaras Povilas
Čibiras” 2013 m.*

Naudota literatūra

Prancisiaus ir Nastės Čibirų šeimos atsiminimai, poezija, vertimai / Povilas Čibiras. - Vilnius, 2005. - 432 p. - ISBN 9955-488-14-X

Infekcinių ligų katedra (1944-1991 m.) / P. Čibiras // Vilniaus medicinos istorijos almanachas. - [T.]1 (1997), P. 237-244.

Povilas Čibiras. "Prancisiaus ir Nastės Čibirų atsiminimai" : [recenzija] / Alvydas Laiškonis // **Vilniaus medicinos istorijos almanachas.** - [T.] 2 (2006), p. 543-544.

Svarbiausieji Vilniaus medicinos draugijos istorijos momentai / D. Triponienė // Vilniaus medicinos draugija (1805-1998). - P. 56-65.

Vilniaus infektologų draugija / E. Broslavskis, J. Ūsaitis // Vilniaus medicinos draugija (1805-1998). - P. 139-147.

Senam gydytojui nelabai patinka šiuolaikinė medicina / Dalia Jazukevičiūtė // Respublika. 2000 guodžio 11, p.23 Priedas Būkime sveiki

Lietuvių sanitarinės pagalbos draugijos ligoninė. Vilnius, Grafika, 1936. -24 p.

Nuotraukos panaudotos iš Profesoriaus šeimos, Lietuvos Infektologų draugijos, Lietuvos medicinos bibliotekos archyvų.